

A szegedi tűzoltóság.

(Saját tudósítónktól.) A tűzoltókról mindenki azt hiszi, amikor nincsen tűz, akkor egész nap pihennek. Azt hiszi a tűzoltókról mindenki, hogy azoknak van a legkényelmesebb életük a világon. A valóság pedig éppen az ellenkezője. A szegedi tűzoltóknak mindig sok dolguk van. Ha a városban tüzeset fordul elő, akkor természetesen életük kockáztatásával a veszélynek kitett emberéletet és vagyont kell megmenteniök, ha pedig nincsen tűz, akkor ezer más munka szakad a nyakukba. A szegedi tűzoltónak szabadideje alig van, a napnak minden órájában el van foglalva, a fizetése nagyon kevés és a túlerőltetés rövid idő alatt tönkreteszi a szervezetét.

Harminckilenc hivatásos tűzoltó van Szegeden. Amikor öt évvel ezelőtt Papp Ferenc lett a parancsnok, harminchat volt. A harminckilenc tűzoltó közül három toronyőri szolgálatot végez, kettő mentőnek, kettő fertőtlenítőnek van beosztva, három a színházi őrséget látja el, hat az alsóvárosi őrségen teljesít szolgálatot, a többi huszonhárom pedig állandóan a laktanyában van készenlétben. A főparancsnok kivételével a tűzoltók rang szerint így oszlanak meg: van egy segédtsiszt — ezt a tisztelet most egy érettségizett fiatalember tölti be — ezerszáz korona fizetéssel, van egy szolgálatvezető első tűzparancsnok ezer korona fizetéssel és két őrparancsnok egyenként kilencszáz korona fizetéssel, négy csővezető, négy segédcsővezető és huszonhét tűzoltó, akiknek mindegyike csak kilencszáz korona évi fizetést kap. A tűzoltók lakásbéré a kiegészítéssel együtt kétszáz korona. A színházi ügyeletért külön díjat kapnak, ezt összegyűjtik és az év végén egyenlő arányban osztják föl közöttük. Egy tűzoltóra minden évben ötvenhetven korona jut ebből a pénzből. A ruhát a tűzoltók természetben kapják, a csizmapénzüket pedig ugyanannyi, mint a rendőröké.

Öt napig szolgálatban van a szegedi tűzoltó. Délután egy órakor kezd meg a szolgálatot, *aznap állandóan készenlétben van.* Délután a szereket tisztítja, este iskolát hallgat, majd megvárja a színházi ügyeletről rendszeresen tizenegy óra tájban hazaérkező őrséget. Ekkor lefekühet. Azonban ezt az alvást a legjobb esetben sem lehet alvásnak nevezni. A tűzoltó csak a csizmáját vetheti le, egyébként *felöltözve alszik.* Az első riasztásra azonnal talpon van. Ha tekintetbe vesszük azt, hogy nemcsak tűz esetén riasztanak, hanem akkor is, ha a mentőket hívják, akkor elképzelhetjük, hogy milyen éjszakája van a tűzoltónak. Pedig ez az ugynevezett nyugalmas éjszaka. Másnap hat órakor — ha nyár van öt órakor — kel. Kilenc óráig gyakorlatozik. Előzőleg kitakarítja a szobákat. Gyakorlat után újra a szereket tisztítja. A tisztogatás után délutánig pihenhet. Délután toronyőrségi szolgálatra megy.

A toronyőrségi szolgálat — amely *egyfolytában huszonnégy óra hosszat tart* — legnehezebb. Nyáron hőségben, esőben, télen fagyban, hóban végzi a városháza tornyán a körsétát. A körjárat két óra hosszat tart, utána négy órai pihenés következik. Ezt a pihenést minden egyébnek lehet nevezni, csak pihenésnek nem. Ott, ahol a városháza nagy harangja minden negyedórán üti az időt és napjában háromszor harangoz, nem lehet aludni. Ezenkívül minden telefonon érkező jelentést a pihenő tűzoltó vesz föl. A szolgálatot ellenőr-órával ellenőrzik és így a tűzoltóknak tényleg lehetetlen pihenniök. — A toronyőri szolgálat után a tűzoltó *fertőtlenítő szolgálatot* végez. Ez egész napon át tartó erős munkát jelent. A fertőtlenítés után való napon *mentőnek* osztják

be a tűzoltót. Ez a szolgálat szintén *teljes huszonnégy óra hosszat tart*... Ezen idő alatt a tűzoltó rendes tűzoltói teendői alól föl van mentve, míg ellenben a fertőtlenítési munka ideje alatt, ha fertőtlenítés nincs, akkor mint tűzoltó is el van foglalva. Az ötödik napon ismét tűzoltói készenlétben van az évi kilencszáz koronát *élvező* ember. Ezután következik a szabadnap.

Az otthonát nem látja a tűzoltó öt napig. *Az öt napi szolgálat megszakítás nélkül tart.* Ezen idő alatt a tűzoltó egyáltalában nem mehet haza. Az ennivalóját is úgy viszik el neki a laktanyába, vagy ahol szolgálatot teljesít. A hatodik napon — papiroson! — teljes huszonnégy órai szabadságot élvez. Ekkor legalább az az egy kedvezménye van meg, hogy haza mehet a családjához. A szabadnap alatt azonban nagyon sok dolga van a tűzoltónak. Akkor teljesít színházügyeletet, akkor is köteles iskolába menni, a nagygyakorlatokra ilyenkor is kivonul, rendkívüli kirendelésekre a szabadnapos tűzoltókat rendelik ki, ha pedig tűz van, akkor a szabadnapos tűzoltók tartoznak azonnal a laktanyába menni, mivel a tartalék Szegeden csak belőlük áll.

Két napig tűzoltó a tűzoltó. Az öt napi szolgálat alatt csak két napig teljesít kizárólag tűzoltói szolgálatot. A többi napokon ezer *más dolga* van. A kéménytűzek, a színházi munkások mellett az ellenőrzés, a fa- és szén-szállításoknál való kíséret, a hullaszállítás, a betegszállítás, az épületlebontás és sok más dolog mind a tűzoltó hatáskörébe tartozik. Szóval minden, úgy — *kivéve a tűzoltást.*

Kevés a tűz az utóbbi időben. Ezt a tűzoltóknak köszönhetjük. Unalmas lenne föl sorolni az erre vonatkozó statisztikai adatokat, mert a szegediek nagyon jól tudják, hogy az utóbbi időben a tüzesetek száma milyen kevés. *Az elmúlt esztendőben összesen százhuszonnégy tűz volt a városban* — a legtöbbje jelentéktelen kis tűz volt csak. A belterületen a tűz okozta kár *hatvannyolcezer négyszázötvenhárom korona* — ami aránylag igen kevés. A tűzoltóság főtartása *hatvanötezer koronába* kerül. — A szérűskertek azelőtt minden évben kigyuladtak egypárszor. 1910-ben egyszer volt csak a szérűskertben tűz. A tüzesetek csökkenése, a megelőző tűzrendészet hathatós gyakorlásának köszönhető. Szegeden az árvíz után rohamosan indult meg az építkezés. A kéményeket, a tűzhelyeket rosszul építették, amit azonban akkor a fejlődés érdekében elnéztek. A tüzeknek több mint ötven százalékát ez a körülmény okozta. Papp Ferenc hivatalának átvétele után elsősorban a régi állapotok megszüntetésére törekedett. Intézkedett, hogy a városban levő összes tűzhelyeket és kéményeket cseréljék ki. Ezidő szerint ezek közül ezer-nyolcszáz már rendben is van.

Ha tűz van: — akkor azt telefon után tudják meg a laktanyában. A színházat és a toronyőrséget külön telefon köti össze a laktanyával. Jelzés esetén azonnal megszólal a riasztó és a tűzoltóság vonul ki az eset helyére. A felkészülődés nappal hatvan, éjjel kilencven másodperc alatt történik meg. A tűzoltókocsik átlag háromszáz-négyszáz métert futnak egy perc alatt. A belváros legtávolabbi helyére is odaérnek a tűzoltók hat-kilenc perc alatt, csak a parancsnok érkezik mindig cammogó konflison későbbben, mert az ő gyors kivonulása érdekében még nem történt intézkedés. Budapesten és Aradon tiszti autóbíllal vonulnak a tűzhöz a tisztek, Szegeden csak konflison megy a parancsnok, de remélhető, hogy ez az állapot mihamarabb meg fog szűnni. *Ha vége a tűznek,* — akkor az agyon-

láradt emberek nem pihenhetnek le, hanem kötelesek előbb az összes szereket kivonuláshoz alkalmas állapotba hozni.

Hét városban van csak Magyarországon hivatásos tűzoltóság: *Budapesten, Szegeden, Nagyváradon, Szabadkán, Aradon, Hódmezővásárhelyen és Győrött.* Másutt sehol! Ezek között — Budapestet kivéve — első helyen áll a szegedi. Ezt a statisztikai kimutatások állapítják meg és ez minden dícséretnél többet mond. Kétségtelenül nagy érdeme ez elsősorban a parancsnoknak, aki nagy hozzáértéssel fejlesztette a szegedi tűzoltóságot, amint azt különben minden illetékes faktor elismerte róla.

Éhesek serege.

— Háromezer nyomorgó Szegeden. —

(Saját tudósítónktól.) Hivatalosan három-ezer nyomorgó emberről tudnak Szegeden. Ennyi a száma azoknak, akik tulnyomó részben a jótékonyági egyesületnél, de részben a városi hivatalokban, különösen a főkapitánynál, kunyorálnak mindennapi kenyérért. *Háromezerrel tudnak hivatalosan,* — de mekkora lehet még azoknak a szűkölködő boldogtalanoknak a száma, akik szégyellik a nyomorúságukat s büszkeségből, vagy más ok miatt inkább kibetegszene az éhségtől, a nagyon szűkös, sanyaru kosztól és kórházba vitetik magukat, semhogy mások meg tudják a helyzetüket. Az ingyekenyer kiosztásánál *naponta több száz éhes ember* van együtt: családapák, özvegy családanyák, robusztus fiatalok, akik nem kapnak munkát, diplomás emberek, akiket végkép letört az élet, koldussá lett gazdagok, ráncosképű öregasszonyok, akik valamikor selyemben-bárszonyban dúsálhattak és ki tudja még mennyi és milyen kiközösítettjei a gondtalan jólétnek, a tisztességes megélhetésnek. Milyen boldog és hálás pillantással rejtik a ruhájuk alá ezek a szegény nyomorgók azt az egy kiló kenyeret, amit az árvaházban minden nap délutánján fejkenként kapnak. Hazaviszik és elfogyasztják, jóllaknak belőle, de másnap újra kopogtat az éhség és a több száz nyomorgó másnap újra együtt az árvaház konyhájában és várja a kiló kenyeret.

Március elsejéig elegendő kenyér van mindennapra. Március elsején azonban elfogy, mert abból az ötezer és néhány száz koronából, amit *Somogyi Szilveszter dr.* főkapitánynak az ingyekenyer-akció után a vagyonos és könyörületes adakozóktól sikerült összegyűjteni, csak március elsejéig van elegendő kenyérkészlet. Akkor elfogy s ha akkor még inkább megdrágul az élet s nem lesz annyi munkaalkalom, mint amennyi remélhető, mi lesz akkor ezzel a sok szerencsétlen nyomorgóval?

Vannak sokan, akik azzal igyekeznek elhárítani magukról a könyörtelenség vádját, hogy munkát mindig mindenki kaphat, csak dolgozni kell akarni. Ez jelenleg egyszerűen nem igaz. Most, télvíz idején, amint azt *Somogyi Szilveszter dr.* is kijelentette munkatársunk előtt, munkát alig lehet kapni, nemcsak olyanoknak, akik minden előképzettség nélkül kereshetnének pénzt pusztán a fizikai erejükkel, hanem még iparossegédek is hiába járják össze a szakmájukba vágó műhelyeket. Illusztris példa rá az az eset, amelyet *Somogyi Szilveszter dr.* mondott el munkatársunk előtt s amely a következő:

— Tegnap délelőtt — kezdte a főkapitány — beállított hozzám egy lakatoslegény. Meglepően szánalmas külseje volt. Előbb igazolta magát, aztán előadta, hogy *Brassóból* jött *Szegedre* s az ut legnagyobb részét *gyalogosan* tette meg. Szegeden bejárta az összes lakatosműhelyeket, de sehol sem volt szükség emberre. Mindenütt, más városokban is azzal utasították el, hogy kevés a munka s akik dolgoznak, éppen elegendő,